

Płeć mózgu

Autor tekstu: **Bernard Korzeniewski**

Demokracja dokonała (przynajmniej teoretycznie) dokładnego zrównania wszystkich obywateli. Wyeliminowała ona kolejno: niewolnictwo, dyskryminację rasową, zrównała w prawach rozmaite religie i światopoglądy, wreszcie dała jednakowe prawa kobiecie i mężczyźnie. Obecnie trwa walka o równouprawnienie homoseksualistów. Niepostrzeżenie jednak ów **pęd do egalitaryzmu zaczął nabierać znamion ideologii**. I wtedy okazało się, że w ramach tej *urawniłowki* nastąpiło upodobnienie do siebie ludzi zbyt dokładne.

Kierownicy wielu zakładów pracy i instytucji badawczych na Zachodzie mają obowiązek zatrudniać równą liczbę kobiet i mężczyzn, bez względu na kwalifikacje i predyspozycje poszczególnych osób. Nie sposób dzisiaj nie przyjąć do pracy w Stanach Zjednoczonych kobiety (zwłaszcza Murzynki), cokolwiek by sobą reprezentowała, żeby nie być od razu oskarżonym o seksizm i rasizm. Przyczyną tej sytuacji jest mniemanie, iż kobiety i mężczyźni mają (statystycznie rzecz biorąc) takie same uzdolnienia, sposób myślenia, ambicje, sfery emocjonalne itp. Fakt, iż to w ogromnej większości mężczyźni pełnią kierownicze stanowiska w polityce i gospodarce, że spośród nich wywodzą się najwięksi geniusze filozofii oraz nauki (w szczególności fizyki i matematyki), przypisywano znowie męskiej szowinistycznej mafii i spychaniu kobiet do roli matek i gospodyń domowych. Pewne, niemożliwe do ukrycia, różnice w psychice i upodobaniach tłumaczy się uwarunkowaniami społecznymi, tym że obie płci przybierały takie role, jakie dyktowały im tradycja i otoczenie. Gdyby wyeliminować tego rodzaju uwarunkowania, umysły mężczyzn i kobiet miałyby być identyczne.

W tym kontekście można pełniej zrozumieć pojawienie się książki *Płeć mózgu* (Anne Moir, David Jessel, PIW 1993 — autorzy to dziennikarze — kobieta i mężczyzna.) Jej główna teza, oparta na bardzo rozległym materiale naukowym, brzmi: **psychiki (i mózgi) mężczyzny i kobiety różnią się między sobą**. Różnice te są zasadniczej natury i odzwierciedlają dyrektywy utrwalone w zapisie genetycznym. **Cechy mózgu charakterystyczne dla poszczególnych płci zostają zdeterminowane we wczesnym rozwoju zarodkowym (nie mają więc nic wspólnego z wpływami społecznymi) i są warunkowane hormonalnie**. Różnice pomiędzy mężczyzną i kobietą nie sprowadzają się wyłącznie, a nawet przede wszystkim, do posiadania narządów płciowych (istnieją zresztą ludzie, u których, na skutek zaburzeń hormonalnych, płeć ciała nie odpowiada płci mózgu). Istnienie zatem na Ziemi dwóch rodzajów psychik, kobiecej i męskiej, jest faktem.

Jeżeli chodzi o intelekt, to kobiety są lepsze w sferze werbalnej, natomiast mężczyźni wykazują większą sprawność w orientacji przestrzennej i zadaniach abstrakcyjnych. Bierze się to z odmiennego usytuowania i struktury adekwatnych ośrodków funkcjonalnych w mózgu. Dalej, mężczyźni bardziej interesują się rzeczami, a kobiety — ludźmi. W sferze emocjonalnej mężczyźni mają większe skłonności do agresji, kobiety do współczucia i pomocy innym. Mężczyźni traktują seks raczej w kategoriach sportu, dla kobiet wiąże się on bardziej z intymnością i uczuciem. (Według autorów *Płci mózgu*, rewolucja seksualna jest wymysłem mężczyzn, kobiety czują się w niej raczej nieswojo. Książka tłumaczy także wiele innych rzeczy, na przykład skąd się bierze homoseksualizm i dlaczego zdarza się on znacznie rzadziej u kobiet.) Wreszcie: ambicje mężczyzn motywują ich w kierunku rywalizacji i pięcia się po drabinie hierarchii, kobiet — skłaniają do współpracy i opieki. Itp. Itd. Różnice te są efektem ewolucji biologicznej: mężczyzna polował (wymagana orientacja przestrzenna i agresywność), kobieta wychowywała potomstwo...

Radykalne feministki, wraz ze swym dążeniem do zrównywania kobiet z mężczyznami, wpadły w błędne koło - przyjęły męski system motywacji i wartości, w którym kobiety z konieczności okazują się gorsze. Nie godząc się na akceptację faktów naukowych feministki starają się sprowadzić wszelkie różnice do uwarunkowań społecznych. Autorzy *Płci mózgu* proponują odmienną drogę „równouprawnienia kobiet” — akceptację swojego własnego systemu wartości oraz wykorzystywanie specyficznych dla nich zdolności w życiu osobistym i zawodowym. Jako alternatywę przedstawiają czytelnikowi wizję takiego sterowania rozwojem zarodka za pomocą hormonów, aby dziewczynki przychodziły na świat z męskimi cechami psychiki. Czy jednak społeczeństwo składające się z samych mężczyzn, z których połowa nosiłaby męskie, a połowa żeńskie narządy płciowe, jest tym, o co nam chodzi? Trzeba sobie

wreszcie jasno powiedzieć: **dążność feministek do umyślowego zrównania mężczyzn i kobiet prowadzi do powszechnego pan-homoseksualizmu...**

Płeć mózgu może dać okazję niektórym osobnikom do utwierdzenia się w ich męskim szowinizmie. Cóż, być może, skoro samemu nie wyrasta się ponad przeciętną, przyjemnie dowartościować się faktem, że Einstein czy Kant byli tej samej płci. Różnica pomiędzy kobietami i mężczyznami jest jednak tylko statystyczna, zatem większość mężczyzn dysponuje stopniem myślenia abstrakcyjnego, osiągalnym także przez kobiety...

Jesteśmy inni co nie znaczy, że nie możemy być równi. Pierwsze jest kwestią stanu obiektywnego drugie — praw i wartości. Ukazanie się *Płci mózgu* sugeruje jednak pośrednio kolejny problem. Wiadomo, iż statystycznie rzecz biorąc rasa biała ma nieco wyższy współczynnik IQ (miara inteligencji) niż rasa czarna, ustępując jednak pod tym względem rasie żółtej. Z drugiej jednak strony, najwięksi naukowcy (fizycy i matematycy) oraz filozofowie wywodzą się z rasy białej. Stwierdzono także pewne różnice w lokalizacji i funkcjonowaniu ośrodków mózgu pomiędzy rasami. Czy więc wkrótce zostanie napisana książka *Rasa mózgu*?

Bernard Korzeniewski

Biolog, doktor habilitowany, pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego (Instytut Biologii Molekularnej i Biotechnologii). Twórca cybernetycznej definicji życia, łączącej paradygmaty biologii, cybernetyki i teorii informacji ("Trzy ewolucje", 1998; "Journal of Theoretical Biology", 2001; rec. "New Scientist"). Zajmuje się biologią teoretyczną - m.in. komputerowym modelowaniem oddychania w mitochondriach. Jest kierownikiem kilku grantów naukowych, laureatem Nagrody Prezesa Rady Ministrów za habilitację oraz stypendystą uniwersytetów w Cambridge, Bordeaux, Halle oraz Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Autor książek: "Absolut - odniesienie urojone" (Kraków 1994); "Powstanie i ewolucja życia" (Rzeszów 1996); "Trzy ewolucje: Wszczęświata, życia, świadomości" (Kraków 1998); "Od neuronu do (samo)świadomości" (2005).

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 15-12-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3142) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3142>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób

odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl